

Josef Reischig zemřel

Po velmi těžké nemoci zemřel 10. srpna 2008 ve věku 63 let doc. RNDr. Josef Reischig, CSc., přednosta Ústavu biologie Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni. Josefa Reischiga jsem znal od jeho nástupu na toto pracoviště. Byl to všestranně nesmírně nadaný člověk. Vynikající sportovec, výkonný atlet, který zároveň s Přírodovědeckou fakultou (obor biologie) studoval Fakultu tělesné výchovy a sportu. Výborně hrál fotbal i hokej až do seniorského věku. Ale především byl vynikajícím vědcem a umělcem.

Josef Reischig se věnoval genetickým problémům, ale největšího vědeckého rozvoje dosáhl, když spolu s firmou Olympus zřídil v Ústavu biologie LF UK v Plzni pracoviště konfokálního mikroskopu s laserem. Jde o referenční pracoviště optické mikroskopie firmy Olympus C & S, s.r.o. Byl jedním z prvních, kdo tento systém používal, a dosáhl s ním znamenitých výsledků. Jeho spolupráce s Fyziologickým ústavem LF UK v Plzni a s dalšími plzeňskými pracovišti, především s Ústavem histologie a s Ústavem patologické fyziologie i s pražskými kolegy přinesla významné publikace. V nich se uplatnil tvůrčí duch Josefa Reischiga. Mrzí mě, že jsme spolu nestihli dokončit ani jeden z našich započatých a plánovaných projektů.

Josefa Reischiga vždy zajímal mikrosvět a fotograficky ho zpracovával pohledem konfokálního mikroskopu. Jeho snímky jsou nejen vědecká, ale i umělecká díla, která byla s úspěchem představena veřejnosti. Měl výstavy v Karolinu, v Národním muzeu v Praze, na několika místech v Plzni i jinde (např. v r. 2000 také v prostorách knihkupectví Academia v Praze ve spolupráci s Živou). Jeho fotografie zdobí mnoho vědeckých institucí, mj. chodby v Procházkově ústavu LF UK v Plzni, chodby na 3. LF UK v Ruské ulici, ve Fyziologickém ústavu 3. LF UK v Praze a na dalších místech. Ztvárnění světa v jeho pohledu je neobyčejné.

Mnohokrát jsem s ním diskutoval o tomto jeho nadání. Vždy tvrdil, že je pouze prostředníkem mezi Bohem a naším reálným světem. Byl hluboce věřícím člověkem a svoji víru přenášel i do osobního kontaktu. Pracoval a kamarádil jsem s ním přes 40 let. Hráli jsme spolu fotbal, byl členem týmu LF UK v Plzni a všechny naše akce skvěle dokumentoval. Navždy se prezentoval v mnoha desítkách tablo, která vytvořil s velkou tvůrčí invencí. To byl vlastně jeho první vstup do uměleckého světa. Mnohokrát také publikoval své fotografie v časopisech, např. v Živě, Vesmíru a Koktejlů.

Foto z archivu Ústavu biologie LF UK v Plzni

Později jsme spolupracovali v Ekonomické komisi senátu Univerzity Karlovy, které jsem měl tu čest předsedat. J. Reischig byl mým nejbližším spolupracovníkem a rádčem. Kromě dlouholetého členství v senátu UK byl v posledním období členem i její vědecké rady.

Josef Reischig byl všestranná vědecká, umělecká a sportovní osobnost. Především však byl dobrým člověkem. Stopa, kterou po sobě zanechává, je nesmazatelná. Je vyjádřena v jeho vědeckých pracích, uměleckých dílech a nesčetných fotografiích a videozáznamech. Nezapomenutelně se zapsal do srdcí všech, kdo jsme ho znali a měli tu čest s ním spolupracovat a přátelit se s ním.

Opustil nás Evžen Opatrný

V pátek 30. května 2008 nás ve věku 72 let opustil herpetolog doc. RNDr. Evžen Opatrný, CSc. Před třemi lety byl v Živě publikován můj článek k jeho sedmdesátinám (2005, 5: LIX). Tak jako se nechtělo věřit jeho pokročilému věku, o to víc se nyní nechce věřit smutné skutečnosti jeho odchodu.

Narodil se 3. prosince 1935 v Praze. Svě dětství prožil v Jičíně a po ukončení studia na gymnáziu v Jablonci nad Nisou byl r. 1954 přijat na obor zoologie obratlovců na PŘF Univerzity Karlovy. Svou diplomovou práci věnoval biologii skokana skřehotavého. Krátce působil jako učitel na základní škole v Liberci, ale r. 1962 přijal místo odborného asistenta na katedře zoologie a antropologie PŘF Univerzity Palackého v Olomouci. Zde obhájil dizertační práci Potrava ropuchy zelené a r. 1990 byl jmenován docentem. Na univerzitě pracoval až do svého odchodu do důchodu. Nedokázal se ale rozloučit s prací, kterou miloval, a tak i v penzi chodil vypomáhat svému nástupci. Studenti totiž byli nepostradatelnou součástí jeho života. Jak sám říkával,

čerpal od nich energii a chuť do další práce. Na oplátku zase prokládal přednášky různými zajímavostmi, obrázky, zvuky zvířat i veselými historkami. Není proto divu, že byl v prosinci 1990 zvolen studenty jako Magister auratus.

Zájem o vše živé Evžena Opatrného provázal po celý život. Zaměřil se na akvaristiku, teraristiku a kroužkování ptáků. Pravidelně navštěvoval libereckou zoo, v níž si zejména oblíbil staříčkého lva Sultána, který se rád nechával Evženem škrábat rukou na bradě. Pod skautskou přezdívkou Muwín psal v letech 1968 a 1969 pro časopis Skaut Junák povídky o životě zvířat. V popularizaci biologie pokračoval svými příspěvky v časopisech Živa, Akvárium a terarium a dalších. Byl také autorem 34 vědeckých prací a spoluautorem knihy Klíč našich ryb, obojživelníků a plazů. Na sklonku života napsal i několik desítek fejetonů o přírodě, nestihl je však už vydat. Evžen Opatrný se tělem i duší věnoval i fotografování, řezbářství či najádologii – mořským pannám (jeho byt zdobily kresby mořských pannen od různých

významných osobností). Jeho balkon byl porostlý cizokrajnými rostlinami. Dokonce si našel čas i na řezbářskou dílnu. Svými nápaditými dřevíčky, která rozdával jako dárky, udělal radost mnoha lidem. Roku 2002 část svých výrobků vystavoval v Olomouci.

Plánů měl Evžen Opatrný ještě spoustu. Mívala jsem pocit, že při všech těch „úkolích“, které si předsevzal splnit, ani nestíhá stárnout. O to víc nás všechny zasáhl jeho nečekaný odchod. Bude nám velmi chybět – jako odborník, učitel i jako přítel. V srdci mi navždy zůstane Evženovo životní krédo a moudrost: Dva druhy věcí je třeba přijímat v životě s klidem – za první věci, které se dají změnit, za druhé ty, které změnit nelze. Evžene, díky za vše, čím jsi obohatil naše životy.